

Խմբագրողունը լաց է ամեն օր (բացի տոն օրերից) ժամը 9-ից մինչև  
2-ը: Յայտարարութիւնները ընդունւում են ամեն յեղուկեղով:  
Յայտարարութիւնները թափւն 2 հ. րեկլամներ համար կրկնապատիկ:

\*) Стр. № 95.

Եւ շատ ցաւում եմ, որ հանգամանք-  
ները թող չեն տալիս ինձ առաջ բե-  
րելու Տօլստոյի նկարագրութիւնը՝ Լե-  
ւինի եղբոր մահուան մասին: Կասեմ  
միայն, որ Լևինի եղբոր մահը խոր  
ազդեցութիւն է ունեցել կոմս Լ. Տօլս-  
տոյի վրայ: Եւ ինքը տարտու է ըզ-  
րում անխուսափելի և անբացատրելի  
մահից. նոյնը ստիպում է զգալ իւր  
նշխնը ցողուն և խորհրդածութիւնների  
մէջ սուզուիլ: Դրա հետևանքը այն է  
իմում, որ Լևինի համար ոչ մի գործ,  
չէ մի միջոց չէ ունենում. հշտանկու-  
թիւն և բարձր նպատակ. Որպէս զի  
այս մահի վերայ չտոածէ, գիտում է  
լանջալան միջոցների, բայց նա սկսեց  
խածնել կենսաբի իմաստի վերայ: Այս-  
չէտով Լևինի հոգին ծաւաւում էր,  
և կոմսնեում էր կոտորել ծաւաւը. նա  
չէր տեսնուի հոգեկան սովի չէ՛ն էր  
տնվում՝ իւր սեպհակաւ հարցերին

գործիչներն են և մարդու զգալարանները:

Կարծում ենք, որ միևնույնը չէ թէ մարդու ականջն անձուկի զուռնայ է լսում, թէ դաշնակի կամ ջութակի ներդաշնակ ձայնը:

Առաջին դեպքում մարդու հոգին վրդովում է և ֆիզիկայէս էլ գլուխը ցաւում է, այն ինչ երկրորդ դեպքում հոգին զմայլում միջիմարում է և շատ անգամ զգացած ֆիզիքական ցաւերն էլ անցնում են:

Կարծում ենք, որ միևնույնը չէ թէ մարդու քթին վարդ է բուրում թէ հոտած պանիր:

Եթէ այդպէս է, ուրեմն աչքի համար մանաւանդ կարելի չէ տեսնել միևնույնը է մի հին աւերակ շինութիւն, և մի կուղ էլ առջւեռ, որոնց նա միշտ և հանապազ ստիպուած նայում է, թէ մի հոյակապ, գեղեցիկ շինութիւն, մէջն էլ բեկվեցերի Ապոլլոն:

Այս մի քանի նկատողութիւնից կարելի է արդէն տեսնել լաւ և լարմարաւոր շէնքի նշանակութիւնը ուսանող սերնդի համար:

Ձենք կարծում, որ Ներսիսեան դպրանոցի պարբերաբար փոփոխուող կամ իրենց պաշտօնից չհեռացող հոգաբարձուները զպրանոցի համար նոր շինութեան կարևորութիւնը անուշադիր թողած լինին:

Այդ երևում է նրանց, որ դըպրանոցի վարչութիւնը մի երկու տարի առաջ գրեթէ առել էր այժմեան հին շինութեան կից Շադի-նովի շինութիւնը, որ նոյնպէս հին է:

Ինչ ինչ պատճառներով այդ առ-քը գլուխ չեկաւ:

Այժմս իմանում ենք, որ Միքայելեան կամուրջի միւս կողմը, Չուղուրէթ կոչուած քաղաքամասում գտնուող Մարտիրոս Տէր-Մկրտչեանի մեծ տունը ծախվում է:

Մենք կարծում ենք, որ այդ մեծ տունը յարմար է իւր մէջ գետեղելու այնպիսի մի մեծ դպրանոց ինչպիսին է Ներսիսեանը:

Այդ շինութեան յարմարութեան լաւ կողմերի մասին մի ուրիշ անգամ կը խօսենք: Առ այժմս այս-քանս կասենք, որ թէ մի Մ. Տէր-Մկրտչեանը չափից դուրս մեծ գին պահանջելու չլինի, խորհուրդը զը տայինք Ներսիսեան հոգեւոր դպրանոցի վարչութեանը տեսնելու այդ տունը և առնելու զպրանոցի համար:

Դժուար թէ կարելի լինի թիֆլիսում այդ շինութեան նման յարմար շինութիւն գտնել զպրանոցի համար:

Ս. Ս.

### Ք Ր Ո Ն Ի Կ Ո Ն

ԲԱՄԳԻՆՈՒՅ Ս. Ս. գրում է միգ.— «Նոր-Պարս»-ի հանրահայտ Տմբալի խաչանը աշխարհ գրաւեց, չուրեց և ծիծաղացրեց մեր ժողովրդին, մանաւանդ Ղարաբաղի դաւառի հայերին, որ այժմս էլ «Նոր-Պարս»-ի համարը ստանալուն պէս ընթերցողը բանասիրական ըմբռնութեամբ Տմբալի խաչանին է որոնում:

Բաղբի հայ հասարակութիւնը մասնաւորապէս շատ է հետաքրքրուած Տմբալի խաչանով: Գրաւ ապացուցեց այն է, որ այս տեղ մեծ ուրախութեամբ ընդունուեցաւ Շուշիից ուղարկուած բուն Տմբալի խաչանի լուսանկար պատկերը: «Նոր-Պարս»-ի Տմբալի խաչանի չորս հինգ շուշի անգամուսեան մէջ ապրող բուն Տմբալի խաչանը երեկելի չըմբռնուեց, — և ես չէի նկատում նրան...

«Ֆեոդորը ստում է, թէ դաւապան Վիրիլը փորի համար է ապրում: Գաւ հասկանալի է և խելացի: Մենք ամենքս էլ ինչպէս խոսում արարածներ, ուրիշ կերպ չենք կարող ապրել, եթէ ոչ միայն փորի համար: Եւ լանկարծ միևնույն ֆեոդորը ստում է, թէ խորի համար ապրելը վատ է, ալ պէտք է ապրել ճշմարտութեան, Աստուծոյ համար, և ես մի արկնարկով հասկանում եմ նրան: Եւ ես, և միլիոնաւոր մարդիկ, որոնք մի քանի դար մեզանից առաջ ապրել են և ապա իսկ ապրողները, ուսմիկները, հողով աղքատները և խնամաւորները, որոնք մտածել են և գրել այս, որոնք իրենց անհատականաբար համաձայն ենք որան, ինչի համար պէտք է ապրել և ոյն էլ լաւը: Բոլոր մարդիկներին հետ ես էլ մի անըզողող, անկասկածելի և պարզ բան գիտեմ, և այդ իմացածս չէ կարելի մեկնել որ և է խոհականութիւնով—նա խոհականութիւնից դուրս է և վեր, չուրեք ոչինչ պատճառ և չէ էլ կարող ունենալ ոչինչ հետեւներ:

«Ինչ կը լինէի ես, ինչպէս կ'ապրէի և կ'անքս կանց կացելի, եթէ ալ հաւատարմութիւն չուներայի, չիմանայի, որ պէտք է ապրել Աստուծոյ և ոչ թէ իմ կարօտութիւնների համար: Ես կը կողմնակի, կը ստեղծ, կը սպանելի: Այն բոլորներ, որ իմ կ'անքս ամենազրկաւոր բերկրութիւնն են կազմում, ոչինչ գոտի չէին ունենալ ինձ համար...

«Իմ հարցին պատասխան էի ևս որոնում: Իսկ միտքս չէր կարողանում տալ հարցին պատասխան,—հարցս ան-չըմբռնուեց, — և ես չէի նկատում նրան...

«Ֆեոդորը ստում է, թէ դաւապան Վիրիլը փորի համար է ապրում: Գաւ հասկանալի է և խելացի: Մենք ամենքս էլ ինչպէս խոսում արարածներ, ուրիշ կերպ չենք կարող ապրել, եթէ ոչ միայն փորի համար: Եւ լանկարծ միևնույն ֆեոդորը ստում է, թէ խորի համար ապրելը վատ է, ալ պէտք է ապրել ճշմարտութեան, Աստուծոյ համար, և ես մի արկնարկով հասկանում եմ նրան: Եւ ես, և միլիոնաւոր մարդիկ, որոնք մի քանի դար մեզանից առաջ ապրել են և ապա իսկ ապրողները, ուսմիկները, հողով աղքատները և խնամաւորները, որոնք մտածել են և գրել այս, որոնք իրենց անհատականաբար համաձայն ենք որան, ինչի համար պէտք է ապրել և ոյն էլ լաւը: Բոլոր մարդիկներին հետ ես էլ մի անըզողող, անկասկածելի և պարզ բան գիտեմ, և այդ իմացածս չէ կարելի մեկնել որ և է խոհականութիւնով—նա խոհականութիւնից դուրս է և վեր, չուրեք ոչինչ պատճառ և չէ էլ կարող ունենալ ոչինչ հետեւներ:

«Ինչ կը լինէի ես, ինչպէս կ'ապրէի և կ'անքս կանց կացելի, եթէ ալ հաւատարմութիւն չուներայի, չիմանայի, որ պէտք է ապրել Աստուծոյ և ոչ թէ իմ կարօտութիւնների համար: Ես կը կողմնակի, կը ստեղծ, կը սպանելի: Այն բոլորներ, որ իմ կ'անքս ամենազրկաւոր բերկրութիւնն են կազմում, ոչինչ գոտի չէին ունենալ ինձ համար...

մարդ է դառնել: Այդ պատկեր տեսնողը ծիծաղեց, թուրանում է և չէ կարող զանազան զգուշ իրեն, մանաւանդ երբ կարգում է լուսանկարի մէջ դուրս եկած ամբողջ փառքը տողերը: «Զինչըք ասում, ամբողջ թիւիմ թա չէ»...

Լուսանկարի մէջ խաչանը Տմբալի խաչանը ներկայանում է մեզ միջի փառքով զլինել, չմեղները ոտներին, բիւզմաւոր չուրեք հազին, լիխաւոր չալարի ծալերը զուղղներում պըն-դացրած, գոտիկը կապած, ամբլան ձեռքն ունում, մի ձեռքը բարձրացրած, հինգ ուղում է տմբալի խաչ... Պատկերը նոր է ստացուած և ձեռքից ձեռք է անցնում: Ետեւերն են ուղում ալդ պատկերից ունենալ:

Օրերումս էլ համակրողներին խոսքը 10 րոպէի փող հաւաքեցին և ուղարկեցին պատուի Տմբալի խաչանին և խնդրեցին, որ իրենց կենացը կոծել ու քանի կենացին է, տմբալի խաչ ու խաչ... Ինչ կը լինէր, որ մեզ մօտեւոր «Նոր-Պարս»-ի Տմբալի խաչանը և սթա-փեցնէր մեր քաղաքը իւր բարոյական և անտեսական քնից:

Ի սրտէ համակրում ենք ձեր Տմբալի խաչանի ուղարկութիւնը և ցանկաւորում զարատութիւնը: Անհրաժեշտ է ինչպէս մեր ժողովրդին:

ՇՈՒՇԻՆՈՒՅ.— Անցեալ կիրակի, չու-նիսի 7-ին երկր. օրիորդաց զպրոցի տարեհալուն էր: Տեսնեցն ուսուցչական խմբին չնորակաւորութիւն արաւ, իւր սպասածից աւելի արդիւնք ցուց տու-լուն համար, աշակերտութիւնն ան-չնորք երգում էին: Չկարողացանք ի-մանալ թէ՛ ալ օրը մըքանի ձեռա-գործ ծախուեց:

Նկող տարի հող. զպր. ուսուցչական խմբի կազմակերպութիւնն մեծ փոփո-խութեան կենթարկուի: Պ. Ս. Մանդի-նեանին արդէն տեսուչ է հրաւիրել հո-գաբարձութիւնը, դժուար թէ աղդուի:

Ինչպէս երևում է, քաղաքի Ա. մա-սի ոստիկանի տան պատից կախած ցուցակից, քաղաքիցս 270 անձանց անունները մտած են զինուորական

չըմբռնուեց, — և ես չէի նկատում նրան...

«Ֆեոդորը ստում է, թէ դաւապան Վիրիլը փորի համար է ապրում: Գաւ հասկանալի է և խելացի: Մենք ամենքս էլ ինչպէս խոսում արարածներ, ուրիշ կերպ չենք կարող ապրել, եթէ ոչ միայն փորի համար: Եւ լանկարծ միևնույն ֆեոդորը ստում է, թէ խորի համար ապրելը վատ է, ալ պէտք է ապրել ճշմարտութեան, Աստուծոյ համար, և ես մի արկնարկով հասկանում եմ նրան: Եւ ես, և միլիոնաւոր մարդիկ, որոնք մի քանի դար մեզանից առաջ ապրել են և ապա իսկ ապրողները, ուսմիկները, հողով աղքատները և խնամաւորները, որոնք մտածել են և գրել այս, որոնք իրենց անհատականաբար համաձայն ենք որան, ինչի համար պէտք է ապրել և ոյն էլ լաւը: Բոլոր մարդիկներին հետ ես էլ մի անըզողող, անկասկածելի և պարզ բան գիտեմ, և այդ իմացածս չէ կարելի մեկնել որ և է խոհականութիւնով—նա խոհականութիւնից դուրս է և վեր, չուրեք ոչինչ պատճառ և չէ էլ կարող ունենալ ոչինչ հետեւներ:

«Ինչ կը լինէի ես, ինչպէս կ'ապրէի և կ'անքս կանց կացելի, եթէ ալ հաւատարմութիւն չուներայի, չիմանայի, որ պէտք է ապրել Աստուծոյ և ոչ թէ իմ կարօտութիւնների համար: Ես կը կողմնակի, կը ստեղծ, կը սպանելի: Այն բոլորներ, որ իմ կ'անքս ամենազրկաւոր բերկրութիւնն են կազմում, ոչինչ գոտի չէին ունենալ ինձ համար...

«Ինչ կը լինէի ես, ինչպէս կ'ապրէի և կ'անքս կանց կացելի, եթէ ալ հաւատարմութիւն չուներայի, չիմանայի, որ պէտք է ապրել Աստուծոյ և ոչ թէ իմ կարօտութիւնների համար: Ես կը կողմնակի, կը ստեղծ, կը սպանելի: Այն բոլորներ, որ իմ կ'անքս ամենազրկաւոր բերկրութիւնն են կազմում, ոչինչ գոտի չէին ունենալ ինձ համար...

«Ինչ կը լինէի ես, ինչպէս կ'ապրէի և կ'անքս կանց կացելի, եթէ ալ հաւատարմութիւն չուներայի, չիմանայի, որ պէտք է ապրել Աստուծոյ և ոչ թէ իմ կարօտութիւնների համար: Ես կը կողմնակի, կը ստեղծ, կը սպանելի: Այն բոլորներ, որ իմ կ'անքս ամենազրկաւոր բերկրութիւնն են կազմում, ոչինչ գոտի չէին ունենալ ինձ համար...

«Ինչ կը լինէի ես, ինչպէս կ'ապրէի և կ'անքս կանց կացելի, եթէ ալ հաւատարմութիւն չուներայի, չիմանայի, որ պէտք է ապրել Աստուծոյ և ոչ թէ իմ կարօտութիւնների համար: Ես կը կողմնակի, կը ստեղծ, կը սպանելի: Այն բոլորներ, որ իմ կ'անքս ամենազրկաւոր բերկրութիւնն են կազմում, ոչինչ գոտի չէին ունենալ ինձ համար...

«Ինչ կը լինէի ես, ինչպէս կ'ապրէի և կ'անքս կանց կացելի, եթէ ալ հաւատարմութիւն չուներայի, չիմանայի, որ պէտք է ապրել Աստուծոյ և ոչ թէ իմ կարօտութիւնների համար: Ես կը կողմնակի, կը ստեղծ, կը սպանելի: Այն բոլորներ, որ իմ կ'անքս ամենազրկաւոր բերկրութիւնն են կազմում, ոչինչ գոտի չէին ունենալ ինձ համար...

ճառաւորութեան ցուցակի մէջ:

ՎԱՐԱՋԱՔԱՅՆՈՒՅ.— Տեղիս կիկղեցա-կան ծխական զպրոցի քննութիւնները վերջացան չուրեք 4 ին. աշակերտնե-րը արձակուած են:

Գիւղացիները արդէն սկսել են հուն-ծը և թուրք թափում են արդէն մայիսի 26-ից: Թուրք բաւական շատ է, իսկ խաղողը աւելի շատ, մինչև անգամ աւելի քան անցեալ տարին: Եթէ երկրաչին մի պատահաւս չհասնի-զիւղացիների աշխրը մի փոքր կը բացուի:

ԿԵՐՁԻՑ.— Այս տարին, ինչպէս և անց-եալ տարիները, մեր կիկղեցու մէջ լցրել էին կանաչ խոտով և ծառի ճիւղերով: հետաքրքիր էր լմանալ, թէ արդեւ ամեն տեղ է ալ կա կիկղեցինե-րում կատարվում է հող սովորութիւնը և թէ ինչպիսին ինչպէս է կատա-րում ալդ ածուր: Ասել չի ուղի, որ միակերպութիւն մտցնել մեր կիկղե-ցու մէջ ցանկալի բան է, որը ամենից աւելի պակասում է միւր:

ՄԵՐՎԱՅ.— Ահա քանի ժամանակ է, աշտուղ կազմուել է հող զաղթակա-նութիւն, որ օրից օր շատանալու վերայ է: Անշուշտ ալ զաղթակաւոր-թիւնը բաժանում է լինելով իւր հաշ-րակիցից, հետագայ մէջ ամենից՝ ինչ որ թանկ է հողի համար, աւելի զօրա-ւոր կերպով պիտի պահանջ զղաղ դէպի դրանց: Եւ ալ պատճառով էլ, թէ և ժամանակ առ ժամանակ խօսք է լի-նում աշտուղ կիկղեցի հիմնուել, ու-սումնարան բանաւոր մասին՝ բաց ալդ բոլորը դիւր ջանքութիւններ են, որոնք շատ հեռու են իրադրութեանց: Մերվի զաղթակաւորութիւնը ալ կող-մից բոլորովին տարբերում է միւս զաղթակաւորներից, մինչդեռ ուրիշ զաղ-թակաւորներ, իրենց առաջին գործն են չլինում մտածել իրենց հոգեւոր պիտո-քի վերայ, Մերվի հալը մտածում է միայն իւր ջիւրի վերայ: Միայն մինչև անգամ խնայում են եօթ կողմէկը, որ-

համեմատ վեր է ու բարձր մտքիցս: Հարցին պատասխանեց ինքը կիկղեցի, հասկանալով, թէ ինչն է լաւ և ինչն է վատ: Եւ այս հասկացողութիւնը ես ձեռք չեմ բերել մի որ և է բանով, հա-պա զա ինձ է տուած ուրիշների հետ միասին, որոնք է ալ պատճառով, ո-րովհետեւ ես չէի կարող առնել նրան և ոչ մի տեղիցս:

Եւ ինչ վար ինչ մտածել լինի հո-գեկան գրութեան վերայ և համարելով որ ալ համեմատ, բոմանի սկզբում և անշուշտ, անձնատուրութիւնը մարմնա-ցեալ բողոք է մեր ժամանակի ամե-նախոշոր խնդրի դէմ: Մարդկային ո-ղին, մարդկային ողու մշտնջենաւոր լանկարութիւնը իւր անջնջ լի պահանջ-ներով զարթոնում է և սկսում է հաշիւ պահանջել լինից, և սա բողոքում է քաղաքական զէմ, տիկղերի և նրա գո-լութեան անդուստլի և անբաւարար կերպով ըմբռնելուն դէմ: Գոյութեան անհրաժեշտութիւնը և կորցնում իւր գերազանց իշխանութիւնը: Գրանց բացատրութիւնը, թէ ինչպէս է լինել կամ կոմս Տօլստոյը հասկանում է լու-ծում, ալդ կասկածելի ու պատրիշ հարցից, երևում են նրա միւս զը-ուածներից: Սակաւն ալմ գիւղ պէտք է գէթ սակաւիկ պարզել ալ բոմանի, լինի անձնատուրութեան իղէան:

Հեղինակը ասում է մեզ, թէ լինել միայն ալմ ժամանակ դուրս կ'աւ իւր կասկածանքների ու տարախուսանքնե-րի կախարդական չըմբռնից, ալմ ժա-մանակ միայն աղաւտուեցաւ իւր հա-րցիկը, երբ համարացու, որ մարդու

միտքը անհամեմատ ցած է, անհասա-նելի է ալմ հարցերին, երբ համարու-ցաւ, որ մարդու խելքն կամ խոհա-կանութիւնը չեն կարող պատասխան տալ ալմ հարցերին: Եւ իւր հոգեկան ակնկոծութիւններից աղաւտուեցաւ, նա-ւահանգիտոր հասաւ ալմ ժամանակ, երբ բնութիւնը, իւր կիկղեցանի հողին խոհականութիւնից վեր դասելով, խոհա-կականութեան կեանքի վերայ ունեցած անօրէն իշխանութեան զաղապար, որ ալման վրդովում է և խոտում լինի տիրաւ, հողին ու միտքը, նա երեւան է հանում: Ժամանակ է, ասում է հեղի-նակը, որ մարդկութիւնը հասկանալ, թէ խոհականութիւնը չէ կարող ոչինչ պատասխան տալ մեր հողիկան ժա-րախին: Մարդկային լարդութեան վերայ մտածողներին, կարծեմ, նա կա-մնում է ստել. բաւական է, որքան ընկճուեցինք բանականութեան, խոհա-կանութեան լծի տակ, ժամանակ է ալմ էլ հող պանել, մտածել ալմ և-րանաւելս վիճակի վերայ, երբ մար-դիկ լի էին հողեկան ուժերով և բուր-րովին զուէ էին բարիք և չարի մասին իրենց գաւառի, սեպական հասկացո-ղութեամբ: Միւս կողմից երևում է, որ Տօլստոյը ձգտում է ստեղծել մի նոր դար, բարոյականութեան Վերածնու-թեան Գար, և ալդ աւելի նկատելի է կոմսի միւս գրածանքներում, թէ և եր-բմեմ-երկրմեմ նա ընկնում է չօւսակի հակասութիւնների մէջ, Գրա մասին գրուէ խօսենք:

Մ. Բ.

Մտկոլա



—Պարբերի «Temps»-ի տնօրէնը, Սեր-  
բիալում տեղի ունեցող միջոցառումի վա-  
րկութիւնը խիստն արագաձուլ եղաւ  
Սերբիայի սահմանագծի վերաբերեալ  
արական զօրքերի թիւը շատացնելուն:  
Սօֆիայում կարծում են, որ Սերբիային  
խոստացուած է առաջնակարգ զին-  
վածութիւն հովանաւորութեան տակ—  
Բալկանի սլավոնական ազգերի մէջ:

—Կ. Պօլսից հեռագրում են, որ  
բուլղարական կառավարութեան ներ-  
կայացուցիչ Վուկոյիչը Կ. Պօլսում  
յարտարարել է, որ բուլղարական կա-  
ռավարութիւնը չի ընդունի ոչ մի  
կոմիտար սուլթանի կողմից կամ փո-  
խարքաւ, որ մտադիր կլինի Սօֆիա  
ան ճակատակով գալու, որ կառավար-  
ութեան ղեկը իւր ձեռք առնէ: Այդ-  
պիսի քաջը նրանք համարում են ին-  
քիւնի ժողովի դաշնագրութեան դէմ,  
որի դորութեամբ բուլղարական իշխանը  
ընտրվում է բուլղարական ազգից—ա-  
զատ կերպով:

### Ի ԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լուսանկար ձեռագրի.—Նիւ-  
յօրկում մի գրական, որ ձեռագր-  
կել է մի ընդարձակ, էնցիկլոպէդիա-  
կան գրութիւն հրատարակութեան,  
իւր մասը դանազան հեղինակների ձե-  
ռագրութեան հաւաքածուն, որոնք նա-  
նակաւ են վերադարձնում հրատարակու-  
թեան համար, հրեջիւղ տպատնակու-  
թեան, որ լաւ միտք լցաւ: Չնայ-  
դիրքերն արդարեւ, կորստի միջոցին  
կարող էր միայն ձեռագրութեան ար-  
մէքը վերադարձնել և ոչ թէ ձեռագրի-  
ները, որ գրականական և գիտական  
անփոխարինելի կորուստ կլինէր:  
Ուստի նա պատուիրեց, որ իւր բոլոր  
ձեռագրութեան հանձն լուսանկարի,  
փոքր զինքով պատկերները, որոնցից  
կազմած փոքրիկ հատորը, կարելի է  
ման ածել գրականութեան իւր մաս-  
տից, ալ լուսանկար ձեռագրի մի  
քանի օրինակներ հանելով պահէ  
տունը և դանազան հատատարութեան  
ներկ:

Ան ձեռագրի ձեռքի ծովի  
տակ.—Առաջին անգամ է, որ մարդ  
ինքնասպանութիւն է գործում ծովի լա-  
տակում: Այդպէս օտարաւոր կերպով ին-  
քիւն իրեն սպանեց մի ջրատու, որ Նէ-  
պոլում, նաւահանգիստը լարմանցնե-  
լու համար կառուցած շէնքի հիմքը  
փորձելու թէ հասնաւոր է թէ ոչ,  
ջրատու մեքենայով ինքն էր ջրի լա-  
տակը: Անցնում է մի քանի ժամ, բայց  
ջրատուը ոչ մի նշան չէ տալիս, որ  
իրեն բարձրացնեն: Վերջապէս ջրա-  
տուը դանդաղ դուրս քաշելով տեսնում  
են, որ նա գանգի ու անդամները  
կտորկտար են եղած: Կարծում են,  
որ նա անձնասպանութիւն է գործել  
ականքի միջոցով, որ բերանի մէջ դնե-  
լով պակնեցրել է:

Բէկլամի հեռագր.—Մար-  
բադաղների զանազան բանկային  
գրասենականքը իրենց 200,000 րուբ-  
լի տանելու խոստումներով, միշտ լաւ  
հետևանքներ չեն ունենում: Օրով մի  
ազդուական կին, որ հրապարակելով  
200,000-ը տանելու խոստումից՝ մի  
ամսակ էր գնել Պետերբուրգի բան-  
կային գրասենականքից միշտ, ոչ  
միայն ոչինչ չտարաւ, այլ և նրա տոմ-  
սակը արքայի դուրս եկաւ: Այդ բանը  
խիստ ազդեց խեղճ կնոջ վրայ: Կը-  
րաղ կինը բոլորովին խելագարուե-  
ցաւ և ներկայումս թափառում է Օր-  
ովի փողոցներում: ամեն մի պատա-  
հողին տեսլով, այն տարաւ 200,000-ը,  
եկէր ինձ մօտ, 10,000 րուբ կընծայեմ:  
Ան իմ հայեցն: Եւ ձեռարկաւ տալիս  
է իւր հասցէն:

### ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

«ՆՈՐ-ԳԱՐ»-ի  
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԻՅ  
ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. 16 Յունիս: Հրա-

տարակուծ են Բարձրագոյն Հրա-  
մաններ արձակուրդ տալու համա-  
ձայն խնդրանք, պիտի ստոր Սնդ-  
րէկական Պետերբուրգի համալ-  
սարանի տեսչութեան պաշտօնից և  
նրա տեղ պիտի ստոր Վաղիսլավ-  
լեյին նշանակելու մասին:

Սեն Իշխան Վաղիսլավ Սլէ-  
սանգործիչ այսօր դուրս եկաւ Պե-  
տերբուրգի գինւորական շրջանը  
գիտելու համար: ձանադարհոր-  
դութիւնը մօտ երկու շաբաթ կը  
շարունակուի:

Գլխաւոր շտաբի տնօրէն Բաթ-  
նի կառավարիչ գեներալ Իվանովը  
նշանակուած է Սեմիբէլինեան շրջ-  
անի գինւորական նահանգապետ:  
Վ.Ն.ՆԱ. Սերբիայի թագաւորը  
այսօր ընդունեց իշխան Լօբանով-  
Րօստովսկուն:

ԼՕՆԻՕՆ. Սիմալից հեռագրում  
են, որ ղեկանների ապստամբու-  
թիւնը վերջանում է. շատ ազա-  
տամբներ վերադառնում են իրենց  
տները:

ՊԱՐԻՉ. Ֆրանկ-լինական առե-  
տրական պայմանագիրը վերջացած  
է լոգուտ Ֆրանսիայի: Բայց Զի-  
նատանը ձեռք բերեց աղ ներմու-  
ծելու արգելք դնելու իրաւունքը:

ՊԱՐԻՉ. Կ. Պօլսից ստացուած  
լուրերին նայելով Բ. Գուռը պա-  
հանջեց, որ Եգիպտոսի վերաբեր-  
եալ Սնդիսի և Թիւրքիայի մէջ  
մէջ կայացած պայմանագրի հա-  
տատուութիւնը մնայ լուրիս 3-ին  
(նոր տոմար): Մինիստրութեան  
փոփոխութիւնը անխուսափելի է  
Թիւրքիայում: Գիսլովսկիական  
շրջաններում լուրեր են տարած-  
վում, իբրեւ թէ Գերմանիան կը  
պահանջէ, որ Սերբիայի վերայ  
գերիշխանութիւնը լանձնուի իրեն  
եգիպտական խնդրում արած օգ-  
նութեան համար:

Կ. ՊՈԼՍ. Ներկայումս խնդրի  
վերաբերմամբ Սնդիսի և Թիւր-  
քիայի մէջ կայուած պայմանագրի  
հատատուութեան ժամանակը լու-  
նիսի 22-ն է:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. Զինուորական մի-  
նիստը ուղևորեց Ասիաբադ:

### «ՆՈՐ-ԳԱՐ»-ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

Երևան. Ներկայումս.—Սրբազան  
Գեորգ Սուրենյանցի ձեր քաղաքից  
մեկնուելու առթիւ գրած մի նամակ  
արդէն հրատարակած լինելով, ձեր  
նամակը չի հրատարակուի: Ինչպէս շատ  
չուարկեցիք: Ինչ հարկաւոր էր ար-  
տաղիւ տալ, ձեր ձեռագրից աւելի  
գիտար ընթերցանելի գրութեանքներ  
ստանում և կարգում: Ուղարկեցէք  
միւսները:

Նոր-Նիսի ջանք. Գ. Գ. Ի. Ի.—  
Եսկ ալ ևս չեմ ուղարկիլ ձեր հա-  
մարները, ինչպէս խնդրում էք, կը դա-  
դարեցնենք: Յարգում ենք ձեր ցան-  
կութիւնը, որ ուղարկ էք շարունակ  
ստանալ «Նոր-Գար»-ը, ոչ պակաս լա-  
րում ենք ձեր աղերս վարմունքը, որ  
կարող էր մի կարգ մարդիկների օ-  
րինակ լինել, ալ ալ է, որ դուք

կանխաւ գրում էք թէ երկրորդ կի-  
տանակի համար չպիտի կարողանա-  
րածանորդադիրը վճարել, որովհետեւ  
միջոց չունիք: Բայց կան անպիսի մար-  
դիկ, որոնք թերթին բաժանորդ են  
գրվում և բաւականին ընդարձակ հա-  
մակներով, ոտանում են տարին տա-  
նելու ամիս համարները և վերջը մո-  
ռածում են վճարելու իրենց պարտքը:  
Այդ դեպքում, աղապիսեանքից  
տանք ուրիշներից էլ բաժանորդա-  
դիրը հաւաքում են խմբադրութեան  
ուղարկելու պատրուակով, ոչինչ չեն  
ուղարկում և չեմոյ պահպանում են  
անպիսի անմարդ լուրեր, որ կա-  
րող էր մինչև անգամ «Parys»-ի հրա-  
տարակիչ Մեդալին էլ ամաչացնել:

Խմբագիր-հրատարակիչ  
ՍՊԱՆԻՍԻՍ ՍՊԱՆԻՍԻՍԻՍ

### ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

#### ՅՈՐԵՆԱՆԵՐԸ

ԲԱՐՈՒՄԻՅ ԳՆՈՒՄ ԵՆ  
0 դ. և ս. — շաբաթ օրերը երեկոյան 8  
ժ. շրջանաւոր ընթացքով:  
Ներքալթիները երեկ. 4 ժ. ուղիւ ըն-  
թացքով:  
Կ. Պօլսի.— Ներքալթիները երեկոյան:  
ԲԱՐՈՒՄ ԵՆ ԳԱԼԻՍ

0 դ. և ս. — Ներքալթիները. առա-  
ւոտեան ուղիւ ընթացքով:  
Ներքալթիները կէս զինքուայ մօտ շրջ-  
անաւոր ընթացքով:  
Կ. Պօլսի.— Շաբաթ առաւոտները:  
Վաղիկալից դուրս են գալիս:

Ա. Հինգ հոգու տեղ ունեցող  
կառքը

1) Առ. 7 ժ. գեղեցիկը Պատանու-  
ում, Թիֆլիս հասնում է միւս օրը երեկո-  
յան 6 ժ.

2) Առ. 9 ժ. գեղեցիկը Մէլիս Թիֆ-  
լիս հասնում է միւս օրը երեկոյան 8 ժ.

Բ. Վ. և ց. հոգու տեղ ունեցող  
կառքը

1) Յերեկոյան 4 ժ. առանց գեղեցիկու-  
միւս օրը երեկոյան 7 ժ. հասնում է Թիֆ-  
լիս:

2) Յերեկոյան 6 ժ. 30 վ. առանց գեղեցի-  
կու միւս օրը երեկոյան 9 ժ. 50 վ. հաս-  
նում է Թիֆլիս:

1887-ի մայիսի 15-ից Վաղիկալից և  
Թիֆլիսի մէջ կառույն երեկոյան հե-  
տեւալ կարգն է նշանակուած:  
Թիֆլիսից դուրս են գալիս

Ա. Հինգ հոգու տեղ ունեցող  
կառքը

1) Յերեկոյան 4-ին, առանց գեղեցիկու-  
միւս օրը երեկոյան ժամը 7-ին հասնում  
է Վաղիկալից:

2) Յերեկոյան 4-ին, առանց գեղեցիկու-  
միւս օրը երեկոյան 8 ժ. հասնում է Վա-  
ղիկալից:

Բ. Վ. և ց. հոգու տեղ ունեցող  
կառքը

1) Յերեկոյան 4-ին, առանց գեղեցիկու-  
միւս օրը երեկոյան ժամը 7-ին հասնում  
է Վաղիկալից:

2) Յերեկոյան 4-ին, առանց գեղեցիկու-  
միւս օրը երեկոյան 8 ժ. հասնում է Վա-  
ղիկալից:

Պետերբուրգի հարցը եկեղեցում  
ամեն օր ժամասաց լինելու համար  
հարկաւոր են, երեք տարով, վեց  
աշակերտներ, շատ ընտիր ձայնով  
և հայկական ձայնագրութիւն իմա-  
ցող: Պատրաստ կուենեն բնակա-  
րան, սնունդ, հագուստ: Բացի  
ձայնագրութիւնից, սովորելու են  
կրօն, հայերէն և ռուսերէն: Ցան-  
կացողները թող գիմեն. Петербургъ  
арм. архимандриту Хорену Степанъ-  
Невский проспектъ, домъ армянской  
церкви.

3—3

### ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՆԵՐԻ ԲԺՅԱՊԵՏ ՔՈՒՉԱՐԵԱՆՑԻ

Երթանք հրատարակում «Նոր-Գար»-ի  
պահով:

Ընդունելութիւնը ամեն օր.  
Առաւօրէն 9—10 ժամին Ա. Բախու-  
տով—Վանանց և երեկոյան հիւան-  
դութիւնները. 10—12 ժամին Կ. Բա-  
խուտով—Ներքին ջղալին հիւանդու-  
թիւնների և էլէքտրական բժշկութիւն.  
12—1 ժամին Գ. Քուչարեանց—Ար-  
տաքին, վերաբուժական, աչքի և վի-

Ներական (ծածուկ) հիւանդութիւն-  
ները:  
Երէկոյան 6—8 ժամը, իսկ շաբա-  
թի և շաբաթ երեկոյան ժամերին  
կոկորդի և ականջի հիւանդութիւն-  
ները:  
Ամենաւ օր քննում են ծծմարնե-  
րի և ծառաների առողջութիւնները և  
ծաղիկ են կտրում:  
Վարձ խորհրդի համար առաւօտեան  
40 կ. իսկ երեկոյան 60 կոպէկ:  
Ջրաւորները անվարձ:  
Հիմնադիր բժշկապետ  
Գ. ՔՈՒՉԱՐԵԱՆՑ.  
X—52

### ԲԺ. ՄԻՍԱԲ ԱՐԱՍԵԱՆՑ ՍԱԼԻՆԵՑ ԷՋՄԻԱՇԻՆ

Ն. Կ. Ս. Ս. Գ. Ի. Ր.  
ՈՒԽՏԱԻՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ  
Գ. Ի. Ք. Ը.  
Շուտով լոյս կը տեսնէ, բազմաթիւ կարեւոր փոփոխութիւններով, ար-  
տաստած «ՆՈՐ-ԳԱՐ»-ը, լրագրեց:  
ԳԻՆՆԵ 50 ԿՈՊԵԿ  
Բացառապէս կարելի է ստանալ Թիֆլիս—Նոր-Գար-ի խմբա-  
գրատանը, Բագուում—պարոն Գրիգոր Դիւղարեանի մօտ: X—17

### BATEAUX A VAPEUR FRANCAIS N. PAQUET ETC-ie

ՖԲԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

### Ն. ՊԱԿԵ ԵՒ ԸՆԿ.

Ուղիւ և կանոնաւոր երթևեկութիւն Մարսէլի և Բաթումի մէջ:  
Չորեքշաբթի, յունիսի 24-ին, «ԳԱԼԼԵ» (La Galle) շոգե-  
նաւը, նաւապետ ՏԱԲԱՐԼԻ (Tabarly) ղուրս կը գալ Բաթումից դէ-  
պի Տրապիզոն, Օրդու, Սամսոն, Կ. Պոլիս և Մարսէլ:  
Տեղեկութիւնների համար գիմել ընկերութեան գործակալութեան  
Բաթումում պ. ԳԱՐԱՆԻՕՆԻՆ, Թիֆլիսում պ. ԲԵՆՏՈՆ, նախկին գա-  
նէլա Սըժուրներին № 103. 4—3

### ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ. ԵՐԿՐԻ ԿՕՄՄԻՍԻՕՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴԵՊՈ ՊԱՏՐԱՍԻ  
ՀԱՐՈՒՍՏԵՐԻ  
ՄԱՐԿԵՆԵՐԻ ԵՒ  
ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

### ԵՂԲ. ԴՈՎԼԱԹԵԱՆՑՆԵՐԻ

Սրանով լայնում է 'ի գիտութիւն պ. պ. գնողների, թէ  
ամառուան համար ստացուած է ռուսական և արտասահմանի  
ամենալաւ գործարաններից մեծ քանակութեամբ և վերջին  
ձեւերով կարած ու լաւ լատկութիւն ունեցող ար մարդիկների  
և երեխաների շորեր: Մեր ֆիրման ծախում է բաւականին ար-  
ժան գնով և երաշխաւորում է կտորի և կարի համար:  
Մազագինում կան ամեն չափերի շորեր, կայ և արհեստա-  
նոց շորերը, եթէ կարիք լինի, լարմանցնելու և ուղղելու  
համար:  
Իբրեւ ապացոյց արտասահմանեան ապրանքի, խնդրում ենք  
ուշադրութիւն դարձնել ներկայ տարուայ մաքսատան պլոմբի  
վերայ: Ուսուցիչներին և ուսումնաւարտ աշակերտներին գիշումն  
է լինում:  
Մազագինը գտնվում է. Թիֆլիսում, Գոլովինսկի պրոսպեկ-  
տի վերայ, տուն Միրզոյեանի, նախկին Բելովի, իսկ Բագումում  
— Գալանթրեանի պատասխանում № № 11 և 12. 25—12

### ՅՈՒԼԻՍԻ Ի-Ի ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԵՂԲԱՐՑ ԾՕՎԱՆՕՎՆԵՐԻ ԵՒ ԸՆԿ.

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ  
(Սիօնի փողոց, քարվանսարայ Անանովի)  
ձիշտ Պետերբուրգի գնով վաճառում է խաղատոմսակներ I փոխառու-  
թեան և փոխ է տալիս ծախուածների գրաւականով մի ամիս ժամա-  
նակով

### 220 ԲՈՒՐԻՆ

ԱՊՈՒՆՈՎԱՅՆՈՒՄ է 50 կոպ. հատը: Տաւր տոմսակից աւելին  
45 կոպ. հատը, 20 տոմսակից աւելին 40 կոպ. հատը: 6—3